

Visie op fietsen in Oosterzele

Dit **groeidocument** is gericht naar al wie bij het beleid van de gemeente Oosterzele betrokken is.

Het is bedoeld als **inspiratiebron in 2 richtingen**:

- Wij hopen als Fietsersbond ideeën aan te kunnen brengen naar het beleid toe. ✓
- Wij hopen door reacties op dit document ook ideeën op te doen die we kunnen verwerken in volgende versies. U kan reageren via onze website. ✓

Op **onze website** <https://www.fietsersbondoosterzele.be/> vindt u naast de jongste versie van dit document ook interessante nieuwtjes.

Visie op fietsen in Oosterzele: overzicht

1. Maak Oosterzele **fietsveilig** door **verbetering van de fietsinfrastructuur en handhaving**.
2. Zorg voor een **doordacht en fijnmazig fietsroutenetwerk**.
3. Denk **toekomstgericht** en kies voor **duurzame mobiliteit**.
4. Stimuleer de fiets via **educatie en aantrekkelijke acties**.
5. **Verminder de autodruk**.
6. Zorg voor kwalitatieve, veilige en overdekte **fietsenstallingen**.
7. Bouw aan een **multimodaal geïntegreerd mobiliteitssysteem** met de fiets als belangrijkste schakel.
8. Integreer de fiets systematisch in **alle beleidsdomeinen**.
9. Probeer **meer mensen op de fiets** te krijgen.
10. Geef fietsers **gezonde lucht**.

1. Maak Oosterzele **fietsveilig** door **verbetering van de fietsinfrastructuur en handhaving**.

- a. Zonder handhaving vallen alle goede regelingen in het water. Het respecteren van snelheidsbeperkingen, voorangsregelingen, verbodszones, parkeerverboden, ... hangt samen met een **consequente handhaving**.
 - Begin met **sensibiliseringsacties**. Zorg voor **een groot draagvlak** bij scholen, wijkbewoners, centra van de deelgemeenten, gemotiveerde inwoners, ... om verkeersveiliger gedrag te krijgen.
 - Als **controleacties** georganiseerd worden op het niveau van **Politiezone Rhode & Schelde** kan dat meer garantie bieden op een onafhankelijk toezicht, los van de plaatselijke politieke verantwoordelijken.

- b. Voor een **veilige fietsinfrastructuur en veilig fietsen**:
 - Werk structureel **onveilige fietsroutes** en zones met hoge ongevalconcentraties eerst weg. Raadpleeg daarvoor ook **school- en fietsroutekaarten** waarvan de GIS-data beschikbaar zijn bij provincie Oost-Vlaanderen
 - Focus ondertussen ook op **ontbrekende schakels** in de infrastructuur.
 - Volg het **fietsvademecum** voor de aanleg van **veilige fietspaden die vlot en aangenaam fietsen** toelaten:
 - Geef de voorkeur aan **eenrichtingsfietspaden**
 - **Afgescheiden en breed** genoeg (indien mogelijk 2 meter en bij fietssnelwegen met een hoog fietspotentieel 6 meter).
 - Gebruik vlakke asfalt en zorg voor goed overrijdbare (**vergevensgezinde**) **uitwijk- of zijstroken**.
 - **Vermijd** ontharding met **gevaarlijke ribbelstroken**.
 - Laat bij de aanleg van weginfrastructuur **rooilijnen en het openbaar domein respecteren**.
 - Zorg voor een **goed onderhoud** van fietspaden. Geregeld zijkanten maaien (gras, takken, bramen, ...) en vegen indien nodig (kleine steentjes, modder, ..). Kondig **maaidata** aan via hoplr of andere gemeentelijke kanalen.
 - Zorg ervoor dat **hagen** van particulieren voldoende **teruggesnoeid** worden op plaatsen die de verkeersveiligheid in het gedrang brengen (gebrek aan zichtbaarheid, moeilijke doorgangen, ...)
 - Zorg voor een **vlotte doorstroming** voor fietsers (liefst geen bedelknoppen of lange wachttijden aan kruispunten met lichten, ...),
 - Vermijd het plaatsen van hindernissen en obstructies (tractorsluizen, paaltjes, ...). Indien ze toch gebruikt worden: zorg voor een **goede zichtbaarheid** (reflectoren, flikkerlichtjes, wegmarkeringen om ze aan te kondigen, ...) en **“vergevensgezindheid”** (afgerond, meebuigend, schokabsorberend, ...)
 - **Beperk het aantal verkeersborden en richtlijnen** zodat weggebruikers zich op het verkeer kunnen focussen.
 - Zorg ervoor dat weggebruikers snel zien waar hun **plaats op de weg** is en waar ze voorrang hebben, bijvoorbeeld met **fietslogo's** op de rijweg, of **gekleurde stroken** aan oversteekplaatsen of aan wegversmallingen (korte suggestiestroken).
 - Maak van **de fietsers geen misbruik als snelheidsremmer** voor auto's. Dat zorgt voor stress bij fietsers en ergernis bij autobestuurders.
 - Zorg voor een **goede communicatie en luisterbereidheid**: goede transparante communicatie gebeurt in 2 richtingen.

Bij nieuwe plannen of verkeersregelingen:

- in de beginfase: geef betrokken inwoners (of personen) en (erkende) verenigingen (ouderverenigingen, Fietsersbond, ...) de **mogelijkheid tot bijsturing van de plannen**
- bij de uitwerking: **evalueer proefopstellingen** en luister naar rechtstreeks betrokken inwoners. Schakel **deskundige vrijwilligers** in om de nieuwe situatie ter plaatse te evalueren.
- bij problemen: geef **feedback** aan omwonenden en betrokken inwoners over inspanningen die de gemeente levert
- Schenk extra aandacht aan **schoolomgevingen** en routes naar **openbare gebouwen** (gemeentehuis, bibliotheek, sporthal, cultuur- en sportcentrum, ...). Er zijn schoolomgevingen gewijzigd in de voorbije jaren. Er zijn echter nog verbeteringen mogelijk, zoals aan GILO Oosterzele, waar fietspaden en trottoirs ontbreken. Let er bij nieuwe projecten op dat **ontharding en veiligheid** samengaan.
- Voorkom ongevallen
 - door **onderhoud van en langs fietswegen** tijdig uit te voeren en **strooi- en onderhoudsschema's** bekend te maken zodat inwoners op de hoogte zijn van de planning. Geregeld zijkanten maaien (gras, takken, bramen, ...) en vegen indien nodig (kleine steentjes, modder, ..). Tijdig strooien, zeker op fietssnelwegen.
 - door **meldingsfiches** i.v.m. problemen snel op te volgen en gepaste oplossingen te voorzien
 - door de **oorzaken van ongevallen** te onderzoeken én ze zelf aan te pakken of te doen aanpakken door AWW.
- Voorzie in de begroting **een ruim budget** om fietsinfrastructuur te verbeteren en/of uit te breiden. Gebruik **subsidiemogelijkheden** om **fietspaden** aan te leggen langs de Oude Geraardsbergsesteenweg (N465) in Balem, Oosterzele en Landskouter. Over het hele traject van deze steenweg is Oosterzele de enige gemeente waar er geen fietspaden lopen langs deze drukke weg. Dit moet **prioritair** aangepakt worden.
Hier een overzicht van subsidiemogelijkheden: https://oost-vlaanderen.be/wonen-en-leven/mobiliteit/subsidies.html?utm_source=flexmail&utm_medium=e-mail&utm_campaign=nbmobiliteit202309&utm_content=gtgt+meer+info
- **Streef ernaar dat fietspaden doorlopen aan gemeentegrenzen.** Behalve de ontbrekende fietspaden langs de N465 zijn er ook richting Sint-Lievens-Houtem (Houtemstraat, Yshoute, ...) en Wetteren (Bavegemstraat, ...) ontbrekende schakels.
- **Overleg met buurgemeenten** om zaken zoals weginrichting (aard van versmallingen, breedte van fietsvoorzieningen, voorrangregelingen, ...), markeringen en signalisatie (verkeersborden, lichten, ...) op mekaar af te stemmen. **Uniformiteit** maakt situaties voor weggebruikers duidelijker.
- Breid de **zones 30** uit.
- Wees **sparzaam met fietszones/fietsstraten**. Pas ze enkel toe in **drukke omgevingen** waar veel fietsers passeren. Overweeg alternatieven zoals **schoolstraten** in de nabijheid van onderwijsinstellingen. Dan is gemotoriseerd verkeer een half uur niet toegelaten bij het begin en het einde van de schooldag.

2. Zorg voor een **doordacht en fijnmazig fietsroutenetwerk**.

Niet alleen de routes naar het werk (Zottegem-Gent), ook de kleinere routes zijn belangrijk om het fietsen te stimuleren. Zorg daarom dat het bovenlokaal fietsnetwerk veilig aansluit op een **netwerk van goed onderhouden kleine, trage wegen**.

3. Denk **toekomstgericht** en kies voor **duurzame mobiliteit**.

- a. **Kies voor de fiets en het openbaar vervoer** en niet de auto als vervoersmiddel van de toekomst.
- b. Hou rekening met de **evolutie op vervoersvlak**.
 - Fietsen zijn **groter** (bakfietsen, cargofietsen, aanhangwagentjes ...) en **sneller** geworden (speedpedelecs, elektrische fietsen. Het (fiets)verkeer is **drukker** geworden.
 - Ook de **verkeersomstandigheden** wijzigen zeer snel.
 - Auto's zijn **groter, zwaarder, stiller en sneller** dan enkele jaren geleden en zijn dus gevaarlijker voor fietsers en zwakke weggebruikers.
 - Het verkeer is drukker en nerveuzer geworden met **verkeersagressie** tot gevolg.

4. Stimuleer de fiets via **educatie en aantrekkelijke acties**.

- a. Blijf de **fietsexamens** en de **scholengordel** ondersteunen.
- b. Ondersteun daarnaast ook **andere acties** (van de politie, ZMPO, ouderverenigingen, senioren, mensen met beperkingen, jeugd- en sportdienst, de Fietsersbond, ...) in verband met:
 - de goede **technische staat** van fietsen,
 - **zichtbaarheid** (fietslichten, reflectoren en fluo-reflecterende elementen) en **veiligheid** (helm)
 - plaats in het verkeer (**assertief en vooruitziend** fietsen),
 - sensibilisatie van autochauffeurs over de **zijdelingse afstand** bij het inhalen (in bebouwde kom 1 meter, daarbuiten 1,5 meter)
 - **dodehoeklessen** en opstelling bij kruispunten, niet alleen voor fietsers, maar ook voor truckers
 - **veilige schoolfietsroutes** (in te oefenen met sportdienst, ouders en grootouders, ...)
 - **georganiseerde fietslessen** voor kleine kinderen zoals "Kijk, ik fiets!" van Sportwerk Vlaanderen (zie <https://sportwerk.be/sportpakketten/iedereenopdefiets/>).
 - registratie van fietsen en **diefstalpreventie** (met ZMPO),
 - **opfriscursussen** over veranderende wetgeving onder andere voor fietsers en nieuwe voertuigen (speedpedelecs, steps, monowheels, bakfietsen, ...)

5. Verminder de autodruk.

- a. Stel de plaats van **auto's in vraag**.
 - **Beperk autoverkeer** waar mogelijk en stimuleer andere vervoersmodi.
 - Ontmoedig **doorgaand verkeer** via dorpscentra en via **sluipwegen**. Schakel de hulp in van **GPS-operatoren** om trajecten langs bepaalde drukke punten te ontmoedigen.
 - Trek geen autoverkeer aan voor de schoolpoort met "**kus-en-rijzones**". Zorg voor parkeermogelijkheden op een veilige afstand van de schoolingang of drukke plaatsen.

- b. Zorg voor een **veilig fietsklimaat** aan schoolomgevingen, aan openbare plaatsen, sportaccommodaties, ...
 - Zorg voor **veilige en goed zichtbare opstel mogelijkheden** (fietsopstelvakken) en **parkeermogelijkheden** voor fietsers.
 - Houd autoverkeer en fietsverkeer zoveel als mogelijk **veilig gescheiden** in plaats van ze te mengen.
- c. Start **campagnes met sportdienst en kunstacademie**. Sensibiliseer ouders en kinderen om met de fiets naar de sportclub en/of kunstacademie te gaan. Dit is nog meer dan woon-schoolverkeer hét ideale moment voor verkeerseducatie binnen het gezin.

6. Zorg voor kwalitatieve, veilige en overdekte **fietsenstallingen**.

- a. **Ruim** genoeg voor nieuwe grotere fietstypes.
- b. Goed **overdekt**.
- c. **Gebruiksvriendelijk**: beugels waartegen het fietsframe steunt en waaraan het kan vastgemaakt worden zijn beter dan systemen die de wielen kunnen verwringen.
- d. **Veilig** door sociale controle (goede zichtbaarheid) of cameracontrole
- e. Zowel vaste als **mobiele** fietsenstallingen bij evenementen.

7. Bouw aan een **multimodaal geïntegreerd mobiliteitssysteem** met de fiets als belangrijkste schakel.

- a. Bevorder de **aansluiting van openbaar vervoer** (trein, bus) op de fiets.
- b. Zorg voor **mobipunten/hoppinpunten** met deelfietsystemen met een variatie aan fietstypes (bakfiets, cargofiets, elektrische fietsen, ...).
- c. Voorzie **reparatiemogelijkheden** (speciale Repair Cafés of herstelateliers, fietsherstelzuilen en fietsautomaten met lichtjes, sloten en reparatiesets), fietsrekken met **oplaadmogelijkheden** en laadlockers om fietsbatterijen veilig op te laden.

8. Integreer de fiets systematisch in **alle beleidsdomeinen**.

- a. Personeelsbeleid, onderwijs, gezondheidszorg, milieu, klimaat, armoedebestrijding (door het recyclen van achtergelaten “weesfietsen”) , gezinsbeleid (oprichting van een **fietsbieb** waar je tweedehands kinderfietsen goedkoop kan lenen) ... niet alleen in beleidsdomein mobiliteit.
- b. Voer een **fietstoets** in. **Al wie fietst op de openbare weg** en zich goed voelt is de referentie.
- c. Zorg voor **fietsmanagers en fietsambassadeurs** die fietsen promoten (op de werkvloer, op school, verenigingsleven, ...).

9. Probeer **meer mensen op de fiets** te krijgen.

- a. Door een **aangenaam en fietsveilig klimaat** te creëren en fietsacties te ondersteunen.
- b. Door het **profiel** van fietsers te onderzoeken voor de realisatie van een mental en modal shift
- c. Door **fietsgedrag en ongevallen** te analyseren
- d. Door **stimuli** in te voeren (kilometervergoeding, gratis of goedkope reparatie, fietstassen, regenkledij, aankoopbonnen, ...)

10. Geef fietsers **gezonde lucht**.

- a. Zorg voor een goede luchtkwaliteit (dus **minder autoverkeer**) met **schoolstraten** aan schoolomgevingen of op drukke fietsplaatsen.
- b. Overweeg (tijdelijke) **LEZ-zones (lage-emissiezones)**.

Visie op fietsen in Oosterzele: toelichting en foto's

Dit document is gebaseerd op:

- **Tips van Fietsersbond Nationaal** voor gemeenten in aanloop naar de verkiezingen
- Ervaringen en getuigenissen van veel **fietsers in Oosterzele**
- **Fietsvademecum:**
<https://wegenverkeer.be/sites/default/files/uploads/documenten/Vademecum%20Fietsvoorzieningen.pdf>
- **Ontwerp Regionaal Mobiliteitsplan** van de Vervoerregio Vlaamse Ardennen voor de volgende 10 jaar: <https://www.vlaanderen.be/basisbereikbaarheid/vervoerregios/vervoerregio-vlaamse-ardennen/openbaar-onderzoek-vervoerregio-vlaamse-ardennen>

Dit document is een **groeidocument**

- Het wil **een stimulans** geven om fietsen in Oosterzele voor iedereen aangenaam en veilig te maken
- Het wil groeien met de **medewerking en inbreng van iedereen** die kan bijdragen aan veilig verkeer in het algemeen en veilig fietsverkeer in het bijzonder

Het FBO-team is zich ervan bewust

- dat er hard gewerkt is om de **fietsverbinding F417** tussen Gent en Zottegem en andere plaatselijke fietsverbindingen tot stand te brengen.
- dat **niet alle problemen** op het vlak van fietsveiligheid op korte termijn zomaar **op te lossen** zijn omdat er soms onverwachte factoren en actoren (belanghebbenden) meespelen.
- dat we met **een slechte historische erfenis** zitten van beperkte oppervlakte en versnipperde ruimtelijke ordening. De sectoren ruimtelijke ordening en mobiliteit zijn de fietser veel te lang uit het oog verloren en de negatieve gevolgen daarvan zijn, spijtig genoeg, niet zomaar bij te sturen of om te keren.

Toch stelt FBO al haar rijervaring, kennis en enthousiasme ter beschikking om alle fietsers op Oosterzeels grondgebied de veilige plaats te geven die ze verdienen.

Lang leve de fiets!

Hieronder enkele voorbeelden van goede en minder goede situaties voor fietsers in Oosterzele.

Wegversmallingen Meerstraat: fietsers moeten naar het midden van de rijweg uitwijken.

Wegversmallingen Houte: voor fietsers voldoende ruimte naast de paaltjes en veilig overrijdbare (vergevensgezinde) berm.

GILO Oosterzele: onveilige schoolomgeving door gebrek aan trottoirs en fietspaden. Reclamebord belemmert het zicht.

GILO Balegem: veiliger heringericht.

Snelheidscontrole aan Groot Bewijk met nepagenten: mooie (ondertussen verplaatste) foto maar niet efficiënt.

Snelheidscontrole in Issegem met echte agenten en niemand (!) reed te snel.

Reigerstraat: zware betonversmalling en veel verkeersborden nemen veel plaats in.

Windekekouter: sobere versmalling maar ook fietsers moeten naar links uitwijken.

Molenstraat: te smal 2-richtingsfietspad en zicht voor oversteek naar links soms belemmerd door geparkeerde auto's.

Meerstraat: breed vrijliggend 2-richtingsfietspad.

Ankerschooltje: sensibiliseringsacties zonder politiecontrole werken niet.

Meerstraat: eerst sensibiliseren , dan verbaliseren.

Vrije Basisschool Balegem: fiets-opstelstrook ontbreekt.

Kalle: duidelijke opstelstrook voor de spoorweg.

Sparrenbosdreef (en Buhlenslos): ingebouwde reflector (?) van tractorsluis werkt niet. Extra reflectoren ondertussen aangebracht. Nu nog een fluostreep op de sluis voor zichtbaarheid overdag.

Wulgenstraat: tractorsluis met 2 extra reflectoren erop en knipperlichtjes ervoor (maar een fluostreep op de sluis mag voor zichtbaarheid overdag!).

Uitrit aan Groot Bewijk: niet-gemarkeerde oneffen rand van de rijweg is gevaarlijk voor fietsers.

Fietsnelweg F417: goed aangegeven verkeerseilanden (markering en reflectoren).

Houtemstraat – Scheurbroek: fietsers moeten zonder rugdekkung op de rijbaan.

Van Thorenburghlaan: rugdekkung met ledlampjes in de voet en remsporen (?).

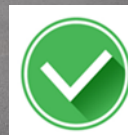
Stationsstraat en VBS Scheldewindeke: overdruk op schooluren.

Scholengordel: de fietsen van 60 leerlingen van VBS staan klaar!

Smal pad aan Apostelstraat: haag onvoldoende gesnoeid.

Dorp Balegem: kort gesnoeid hagen in centrum.

Overweg Walzegem: “zacht” kickback paaltje maar zonder reflectoren, dus in het donker moeilijk zichtbaar.

Geraardsbergsesteenweg – Smissenbroek. Harde palen, maar goed geplaatst voor linkse en rechtse passage en met extra reflector.

Westhoekschooltje: parkeerplaatsen en kus-en-rijzone met voor fietsers en voetgangers gevaarlijk diepe groeven. Op FBO-voorstel: uitwijkstrook van een halve meter met steenslag aangevuld.

Ankerschooltje: betontegels zijn wel veilig overrijdbaar voor fietsers. Ontharding en veiligheid gaan hier samen.

Fietsstraat Streekt heeft nog ruimte voor een veilige fiets-uitwijkstrook.

Fietsstraat Issegem: goed aangegeven (maximum 30 km/uur en auto's mogen fietsers niet inhalen) én (soms) gecontroleerd.

F417 langs spoorweg van Moortsele naar Scheldewindeke onder afgespoelde modder na elke stortbui.

F417 langs spoorweg naar Balegem-Zuid: gemaaide berm houdt het fietspad vrij.

Hof van Oranje conflictvrij, maar voor fietsers linksaf enkele minuutjes erbij!

Hof van Oranje, voor fietsers naar rechts telt geen rood!

Fietspad langs spoorweg Balegem: zwerfvuil aan het "tankstation" wegens ontbreken van afvalbak.

Balegem-Zuid: verpozen in 't groen op bankje met fietspomp, parkeerbeugel en afvalbak.

Broek: smalle weg met zone 30 waar veel voertuigen te snel rijden en geen 1 of 1,5 m afstand van fietsers houden.

Geraardsbergsesteenweg Landskouter: geen fietspaden. Anderhalve meter zijdelingse afstand bij het inhalen gedemonstreerd door gebruik van zwemnoodle (blauwe buis).

Kalle: gevaarlijk niveauverschil tussen fietsstrook en goot.

Wijk Nederstenberg Balem: weinig niveauverschil tussen goot en rijbaan.

Fietsverbinding Balegem – Scheldewindeke gepland door dit natuurgebied.

Fietsverbinding Balegem – Scheldewindeke langs spoorweg houden a.u.b.

Verbinding Diepestraat – Berg dikwijls ontoegankelijk.

Buhlenslos: nieuwe goede trage-wegverbinding Peperstraat – Gaversesteenweg.

Houtemstraat – N42: duwen maar, met 1 vinger!

Reigerstraat – N42: vlotte bediening met hand of elleboog.

Station Scheldewindeke: autoparking vormt een gevaar voor fietsers.

Rotonde Balegem: fietsexamen leert jongeren gevaarlijke punten inschatten.

Geraardsbergsesteenweg Oosterzele: gevaarlijk einde van het fietspad.

Vijverstraat: goed aangekondigd verkeersplateau met oversteekplaats voor fietsers.

N42: gevaarlijke oversteek zonder verkeerslichten of opstelstrook aan Gijzenzelestraat. Beveiligde fietsoversteek noodzakelijk in afwachting van de (uitgestelde) definitieve herinrichting.

N42: lichtengeregelde oversteek aan Houtemstraat.

Maudeweg aan tractorsluis: slecht berijdbare strook voor fietsers.

Maudeweg: tractorsluis houdt autoverkeer tegen.

Houtemstraat – Bruisbeke: smal fietspad in slechte staat waar klein stukje erfgoedroute passeert.

Boekhoutstraat - Steentjeswegel: erfgoedroute loopt langs veilige trage wegen door velden en bos.

Houte: gevaarlijke uitrit fietspad wegens onoverzichtelijkheid en snel autoverkeer.

Molenstraat – Oude Geraardsbergsesteenweg: gevaarlijk kruispunt duidelijk aangegeven, maar toch is herinrichting hier nodig.

Week van de Mobiliteit aan Marktplein Scheldewindeke: Fietzersbond moet zelf zorgen voor een standplaats.

Week van de Mobiliteit met VSV op Marktplein Scheldewindeke: kinderen van de lagere scholen tuimelen klikvast en leren over het gevaar van de dode hoek bij vrachtwagens.

Dreef: niet gesnoeide haag belemmert doorgang voor fietsers.

Groenweg: laag gesnoeide haagjes.

Sint-Martendries: proefopstelling tegen sluipverkeer (OK) maar dwingt fietsers naar mekaar toe.

Gijzenzele Dorp: nieuwe trage en veilige weg achter de kerk voor kinderen naar Iboeschooltje (van kleuters tot leerlingen 4de leerjaar).

Betere boodschap voor auto's zou zijn: control cruiser, bedankt om met de fiets te rijden!

Fietzersbond Oosterzele zorgt voor overtuigende informatie op de verenigingsbeurs: Weer een fiets(er) bij!

Geraak je niet meer wijs uit de bordenjungle in het Dorp van Oosterzele?

Fietzersbond Oosterzele toont de weg!